

FİLİSTİN ÜLKE PROFİLİ

T.C.
Ticaret Bakanlığı
Uluslararası Anlaşmalar ve Avrupa Birliği
Genel Müdürlüğü

İçindekiler

1. GENEL BİLGİLER	2
2. GENEL EKONOMİK DURUM.....	3
3. DIŞ TİCARET	4
4. DOĞRUDAN YABANCI YATIRIMLAR.....	7
5. TÜRKİYE ile TİCARET	8
EKLER:	10

1. GENEL BİLGİLER

Başlıca Sosyal Göstergeler

Resmi Adı	Filistin Devleti
Devlet başkanı	Mahmut Abbas
Nüfus (2023)	5.479.000 (IMF)
Dil	Arapça
Yüzölçümü (kara)	6.025 km ² (Filistin Devleti İstatistik Kurumu)
Başkent	Doğu Kudüs
Başlıca Şehirleri	Ramallah, El-Halil, Gazze,
Para Birimi	Yeni İsrail Şekeli (Ürdün dinarı da yaygın olarak kullanılmaktadır)

2. GENEL EKONOMİK DURUM

Temel Ekonomik Göstergeler

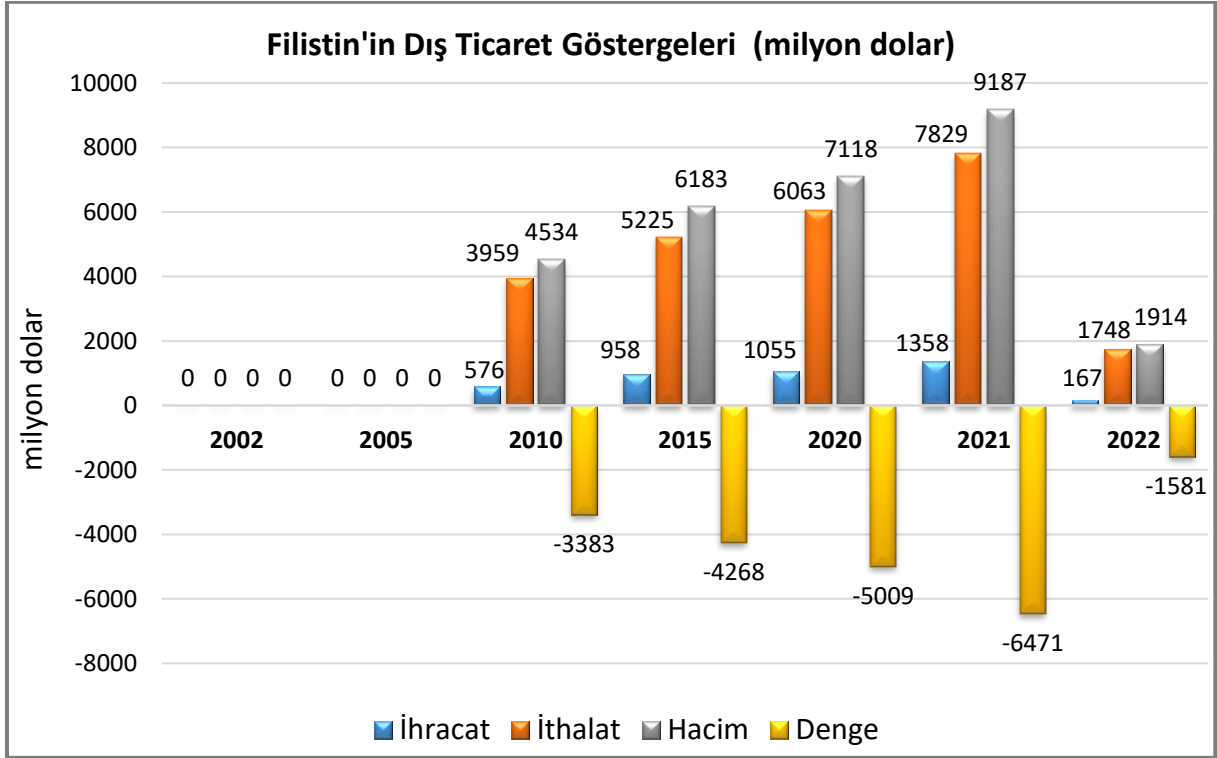
	2021	2022	2023*	2024*	2025*	2026*	2027*	2028*
GSYİH (Cari Fiyatlar - milyar \$)	18,1	-	-	-	-	-	-	-
GSYİH Büyüme (Sabit Fiyatlar -%)	7	3,9	3	2,7	2,4	2	2	2
Kişi Başına Düşen Milli Gelir (Cari Fiyatlar - \$)	3.464	-	-	-	-	-	-	-
Tüketici Fiyat Enflasyonu (ort, %)	1,2	3,7	3,4	2,7	2,5	2,2	2	2
Cari İşlemler Dengesinin GSYİH'ya Oranı (%)	-9,8	-	-	-	-	-	-	-
İşsizliğin Toplam İşgücüne Oranı (%)	26,4	24,4	24,2	24	24	24	24	24
Devletin Genel Toplam Borçlanmasının GSYİH'ya Oranı (%)	50,2	49,1	47,4	47,1	47,3	48,2	49,4	50,9

Kaynak: IMF (2023 Ekim)

*Tahmini veriler

3. DIŞ TİCARET

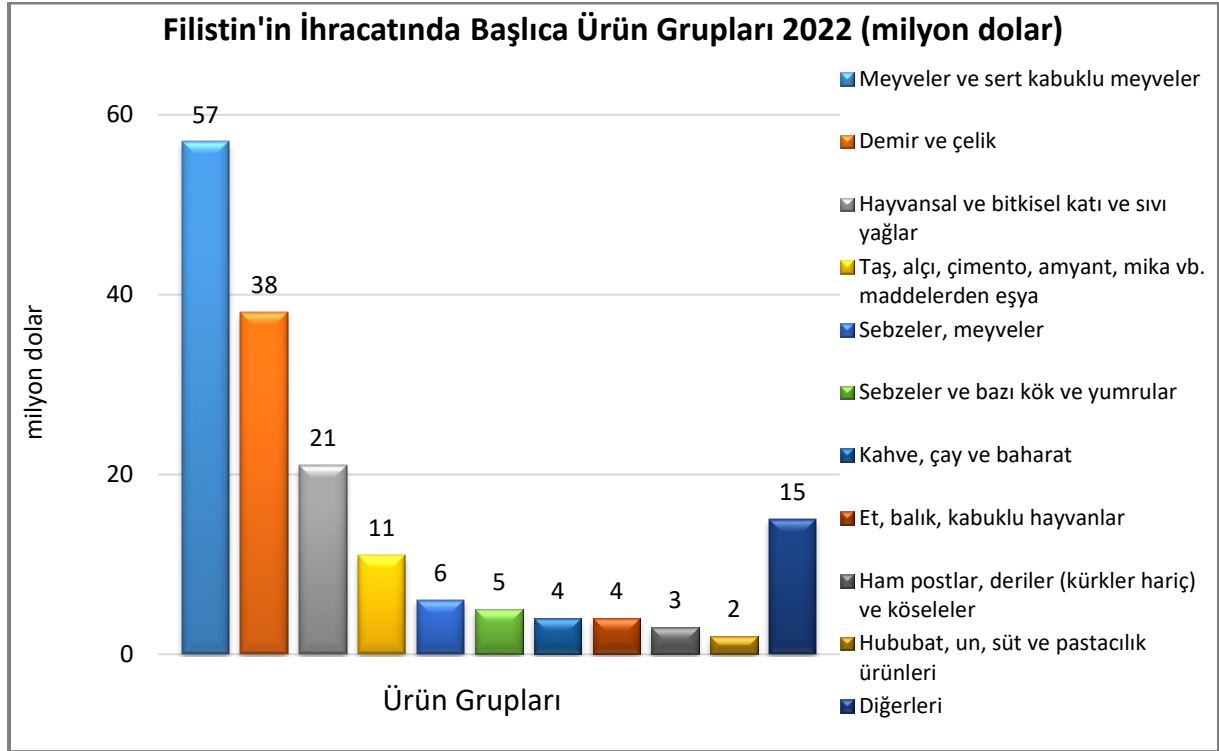
Ülkenin Dış Ticareti

Kaynak: Trademap-mirrordata /Filistin (31.10.2023)

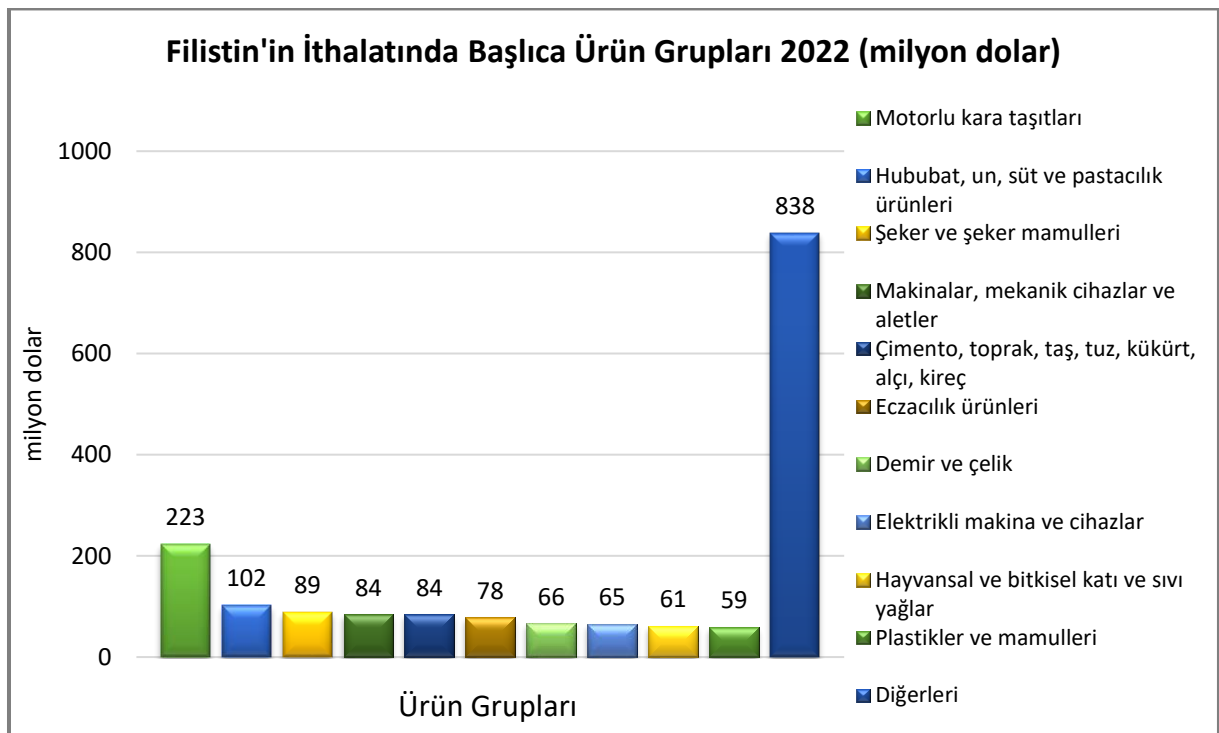
Başlıca Ürünler İtibarı ile Dış Ticaret

İhracat

Kaynak: Trademap-mirrordata/ Filistin [Detaylı tablo için tıklayınız](#)

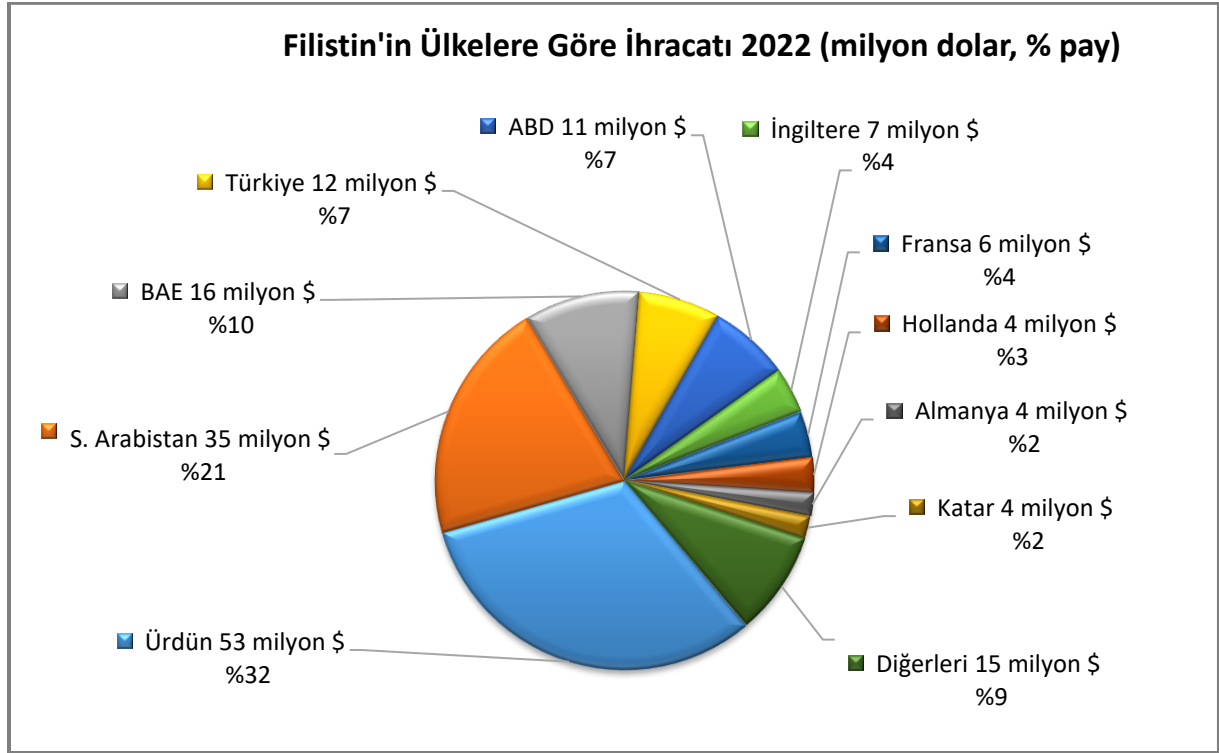
İthalat

Kaynak: Trademap-mirrordata/ Filistin [Detaylı tablo için tıklayınız](#)

Başlıca Ülkeler İtibarı ile Dış Ticaret

İhracat

Kaynak: Trademap-mirrordata / Filistin [Detaylı tablo için tıklayınız](#)

İthalat

Kaynak: Trademap-mirrordata / Filistin [Detaylı tablo için tıklayınız](#)

4. DOĞRUDAN YABANCI YATIRIMLAR

Doğrudan Yabancı Yatırımların Görünümü

Filistin'e gelen doğrudan yabancı sermaye çok sınırlıdır. 2009'da 300 milyon dolarla en üst seviyesine ulaşan doğrudan yabancı yatırım tutarı 2022 yılında 233 milyon dolar civarında gerçekleşmiştir. (Dünya Bankası-2023)

2021 yılı itibarıyla Filistin'e gelen doğrudan yabancı yatırımların %46'sı Ürdün'e aittir. https://www.pcbs.gov.ps/statisticsIndicatorsTables.aspx?lang=en&table_id=1572

Yabancı Yatırım Mevzuatı

Filistin'de yatırım teşvikleri 1998 yılında yürürlüğe giren 1 sayılı yatırım teşvik kanunu ile düzenlenmiştir. Kanunun 6. maddesi, yabancıların mevcut kanunlarda kısıtlı sayılmayan tüm sektörlerde yatırım yapabileceğine, karşılıklılık ilkesine göre yatırımcılara eşit davranılacağına ve aralarında ayırım yapılmayacağına dair hükümler içermektedir. Kanunun 7. maddesinde, hukuki süreçler dışında kamulaştırmanın yasak olduğu belirtilmektedir.

Yatırım Lisans Uygulamaları ve İşlemleri:

Filistin'de yatırım ve ortaklık veya şirket kurma izinleri yatırımın türüne bağlı olarak değişmektedir. Yatırım uygulamalarıyla ilgili kurum Filistin Yatırımı Teşvik Kurumu olup, örneğin; şirket kurmak isteyen bir yatırımcı başvurusunu bu kuruma yapacaktır.

Şirketler ve ortaklar için başvuru yapma şartı aynı olup, sözkonusu başvurular Batı Şeria'da Ticaret ve Ekonomi Bakanlığı'na, Gazze Şeridi'nde ise Adalet Bakanlığı'na yapılmaktadır.

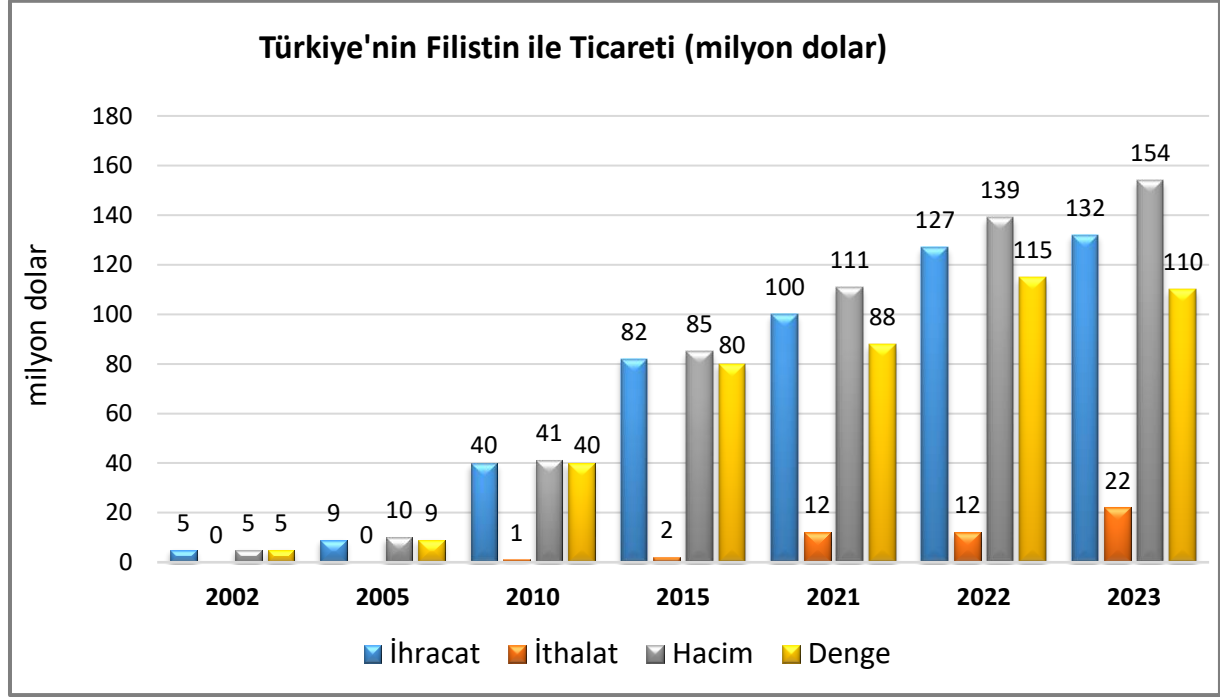
Şirketler uyruklarına göre Yerel ve Yabancı olarak ikiye ayrılmışlar, başvuru işlemleri de bu ayırıma göre şekillendirilmiştir.

5. TÜRKİYE ile TİCARET

Genel Durum

20 Temmuz 2004 tarihinde İstanbul'da imzalanan Türkiye-Filistin Serbest Ticaret Anlaşması 1 Haziran 2005 tarihi itibariyle yürürlüğe girmiştir.

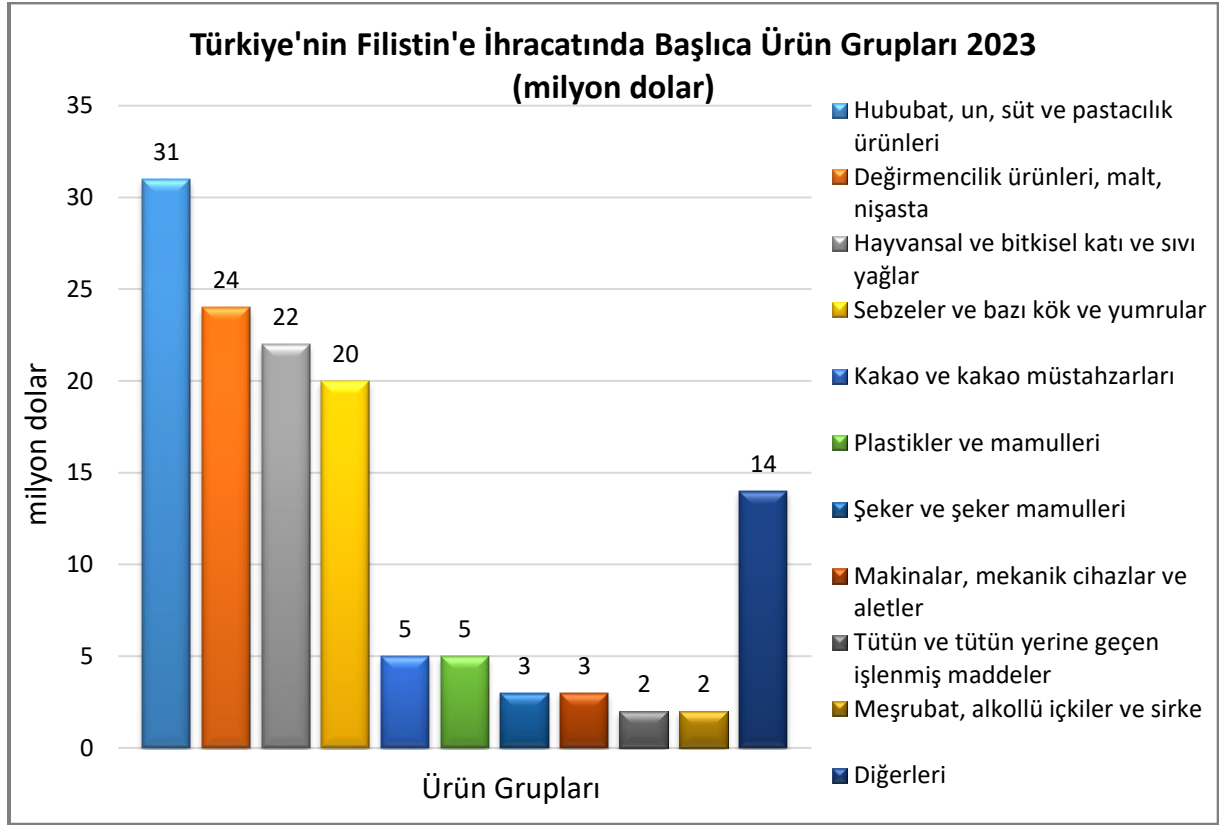
Türkiye-Filistin Dış Ticareti

Kaynak: Trademap /Türkiye-directdata

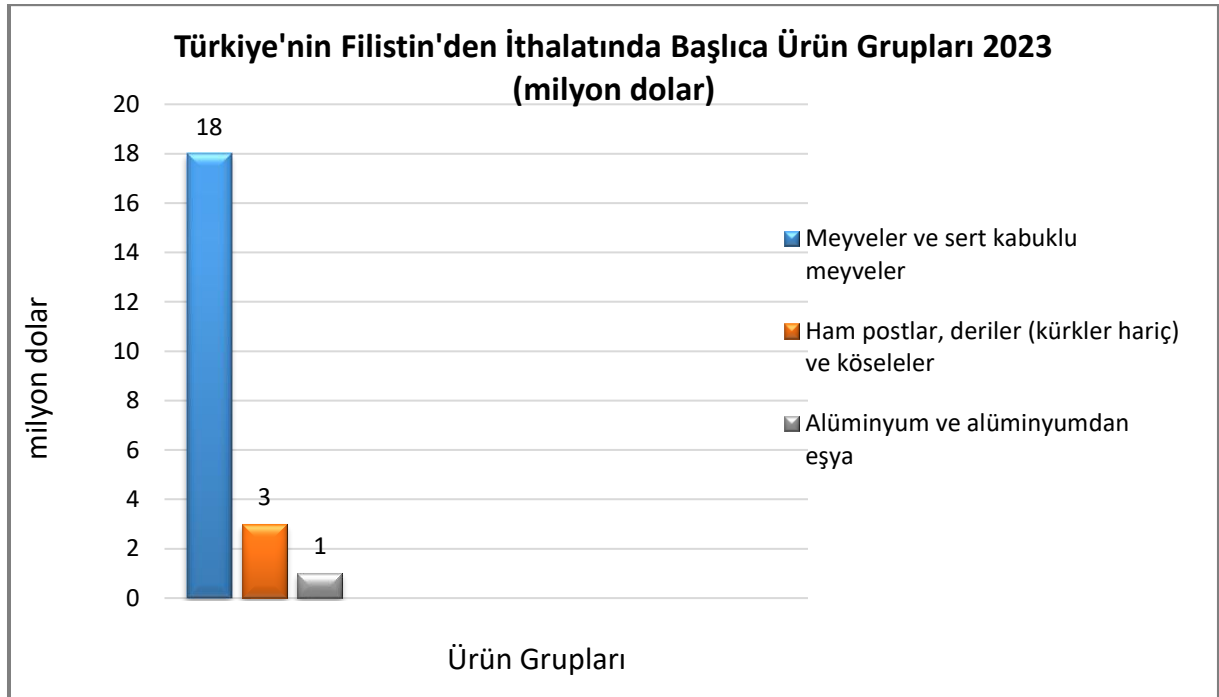
2023 yılında Filistin'e ihracatımız %4, ithalatımız ise yaklaşık %82 oranında artış kaydetmiştir.

Türkiye'nin Filistin'e İhracatında Başlıca Ürünler

Kaynak: Trademap /Türkiye-directdata [Detaylı tablo için tıklayınız](#)

Türkiye'nin Filistin'den İthalatında Başlıca Ürünler

Kaynak: Trademap /Türkiye-directdata [Detaylı tablo için tıklayınız](#)

EKLER:**EK-1: Filistin'in İhracatında Başlıca Ürünler (1.000 dolar)**

Sıra	GTİP	ÜRÜNLER (ilk 15)	2020	2021	2022	Pay (%, 2022)	Değişim (%, 2021-2022)
TOPLAM İHRACAT (Diğerleriyle)			1 054 621	1 357 640	166 561	100	-87,7
1.	0804	Hurma, incir, ananas, avokado ve guava armudu, mango ve mangost (taze/kurutulmuş)	41 810	53 085	52 514	31,5	-1,1
2.	7204	Dökme demirin, demirin veya çeliğin döküntü ve hurdaları veya bunların eritilmesi ile elde dilmış külçeler	35 088	68 436	35 475	21,3	-48,2
3.	1509	Zeytinyağı ve fraksiyonları (kimyasal olarak değiştirilmemiş)	40 247	38 422	20 192	12,1	-47,4
4.	6802	Yontulmaya veya inşaata elverişli işlenmiş taşlar (kayagan taşı hariç), mozik için küp şeklinde taşlar, granüller	143 914	171 276	8 678	5,2	-94,9
5.	2001	Sebze, meyve, sert kabuklu meyve ve yenilen diğer bitki parçaları (sirke/asetik asitle hazırlanmış veya konserve edilmiş)	0	0	4 374	2,6	100
6.	1602	Hazırlanmış veya konserve edilmiş et, sakatat veya kan	322	808	3 730	2,2	361,6
7.	0910	Zencefil, safran, zerdeçal, kekik, defne yaprakları, köri ve diğer baharat	4 570	4 762	2 924	1,8	-38,6
8.	4101	Sığır (bufalo dahil) ve at cinsi hayvanların ham post ve derileri	0	0	2 837	1,7	100
9.	7214	İnşaat demiri	0	0	2 697	1,6	100
10.	0709	Diğer sebzeler (taze/soğutulmuş)	1 383	1 514	2 642	1,6	74,5
11.	0802	Diğer kabuklu meyveler (taze/kurutulmuş) (kabuğu çıkarılmış/soyulmuş)	1 400	1 572	2 381	1,4	51,5
12.	6804	Değirmen taşı, bileği taşı, bileği çarkları, parlatma, bileme taşları	2	485	2 031	1,2	318,8
13.	0811	Meyveler ve sert çekirdekli meyveler (dondurulmuş)	0	0	1 848	1,1	100
14.	1904	Hububat veya hububat ürünlerinin kabartılması veya kavrulması suretiyle elde edilen gıda mamülleri	1 887	4 179	1 394	0,8	-66,6
15.	0712	Kurutulmuş sebzeler (bütün, kesilmiş, dilimlenmiş, kırılmış, toz halinde)	47	59	1 393	0,8	2261

Kaynak: Trademap-mirrordata /Filistin

EK-2: Filistin'in İthalatında Başlıca Ürünler (1.000 dolar)

Sıra	GTİP	ÜRÜNLER (ilk 15)	2020	2021	2022	Pay (% 2022)	Değişim (% 2021-2022)
TOPLAM İTHALAT (Diğerleriyle)			6 063 435	7 829 112	1 747 692	100	-77,7
1.	8703	Otomobiller	102 716	181 346	195 174	11,2	7,6
2.	2523	Çimento	162 126	191 116	79 962	4,6	-58,2
3.	1701	Kamış/pancar şekeri ve kimyaca saf sakkaroz (katı halde)	42 295	38 163	77 259	4,4	102,4
4.	1905	Tatlı Bisküvi ve Gofretler	72 006	87 393	59 648	3,4	-31,7
5.	2402	Tütün/tütün yerine geçen maddelerden purolar, sigarillolar ve sigaralar	184 901	188 020	52 415	3	-72,1
6.	3004	Tedavide veya korunmada kullanılmak üzere hazırlanan ilaçlar (dozlandırılmış)	154 520	184 913	50 200	2,9	-72,9
7.	1806	Çikolata ve kakao içeren diğer gıda müstahzarları	88 433	105 158	41 876	2,4	-60,2
8.	1512	Ayçiçeği, aspir, pamuk tohumu yağları ve bunların fraksiyonları (kimyasal olarak değiştirilmemiş)	24 447	26 037	39 286	2,2	50,9
9.	1101	Buğday unu	68 730	72 218	39 266	2,2	-45,6
10.	3303	Parfümler ve tuvalet suları	7 983	14 611	37 189	2,1	154,5
11.	7213	Demir veya alaşımsız çelikten filmaşın (sıcak haddelenmiş, kangal halinde)	13 536	19 360	36 178	2,1	86,9
12.	7616	Alüminyumdan diğer eşya	1 159	1 376	28 140	1,6	1945,1
13.	2005	Konserve Sebze (Bezelye, patates, zeytin, fasulye vb.)	27 755	33 316	26 290	1,5	-21,1
14.	3002	İnsan kanı, hayvan kanı, serum, aşı, toksin vb. Ürünler	29 346	116 649	24 703	1,4	-78,8
15.	6907	Cilasız veya sırsız seramikten döşeme veya kaplama karoları ve kaldırım taşları, mozaik küpler vb.	62 135	89 667	23 795	1,4	-73,5

Kaynak: Trademap-mirrordata /Filistin

EK-3: Filistin'in Ülkelere Göre İhracatı (1.000 dolar)

Sıra	Ülke (ilk 15)	2020	2021	2022	Pay (% 2022)	Değişim (% 2021-2022)
TOPLAM İHRACAT (Diğerleriyle)		1 054 621	1 357 640	166 561	100	-87,7
1.	Ürdün	50 445	66 467	53 127	31,9	-20,1
2.	S. Arabistan	19 633	22 261	34 568	20,8	55,3
3.	BAE	16 340	12 210	16 289	9,8	33,4
4.	Türkiye	35 993	11 536	12 179	7,3	5,6
5.	ABD	5 915	7 468	11 300	6,8	51,3
6.	İngiltere	7 352	8 995	6 545	3,9	-27,2
7.	Fransa	4 870	6 542	5 951	3,6	- 9
8.	Hollanda	5 813	7 884	4 408	2,6	-44,1
9.	Almanya	4 800	7 269	3 834	2,3	-47,3
10.	Katar	5 810	3 532	3 640	2,2	3,1
11.	Belçika	2 175	2 236	2 367	1,4	5,9
12.	G. Kore	946	1 406	1 725	1	22,7
13.	Malezya	941	944	1 556	0,9	64,8
14.	İtalya	1 849	2 460	1 318	0,8	-46,4
15.	Endonezya	1 665	1 173	1 253	0,8	6,8

Kaynak: Trademap-mirrordata /Filistin

EK-4: Filistin'in Ülkelere Göre İthalatı (1.000 dolar)

Sıra	Ülke (ilk 15)	2020	2021	2022	Pay (% 2022)	Değişim (% 2021-2022)
TOPLAM İTHALAT (Diğerleriyle)		6 063 435	7 829 112	1 747 692	100	-77,7
1.	Mısır	157 380	255 367	409 044	23,4	60,2
2.	Ürdün	165 794	203 060	210 471	12	3,6
3.	Çin	100 456	128 005	158 130	9	23,5
4.	Almanya	94 236	115 424	136 191	7,8	18
5.	Türkiye	87 062	99 587	126 816	7,3	27,3
6.	BAE	24 025	62 406	106 482	6,1	70,6
7.	S. Arabistan	25 371	52 189	103 598	5,9	98,5
8.	G. Kore	39 951	62 653	78 256	4,5	24,9
9.	İsviçre	45 083	56 160	78 210	4,5	39,3
10.	İtalya	31 762	44 131	47 219	2,7	7
11.	Hollanda	31 309	42 621	40 473	2,3	- 5
12.	Çekya	3 919	30 113	39 409	2,3	30,9
13.	İspanya	10 502	17 304	22 666	1,3	31
14.	Polonya	14 909	15 006	21 134	1,2	40,8
15.	İsveç	3 078	9 424	15 936	0,9	69,1

Kaynak: Trademap-mirrordata /Filistin

Ek-5: Türkiye'nin Filistin'e İhracatında Başlıca Ürünler (1.000 dolar)

Sıra	GTİP	ÜRÜNLER (ilk 15)	2021	2022	2023	Pay (%, 2023)	Değişim (% 2022-2023)
TOPLAM İHRACAT (Diğerleriyle)			99 587	126 816	131 961	100	4,1
1.	1905	Tatlı Bisküvi ve Gofretler	21 646	22 384	28 756	21,8	28,5
2.	1101	Buğday unu	18 652	28 330	23 571	17,9	-16,8
3.	0703	Soğan, şalot, sarımsak, pırasa ve diğer soğanımsı sebzeler (taze/soğutulmuş)	0	0	19 493	14,8	0
4.	1512	Ayçiçeği, aspir, pamuk tohumu yağları ve bunların fraksiyonları (kimyasal olarak değiştirilmemiş)	7 776	29 079	19 104	14,5	-34,3
5.	1806	Çikolata ve kakao içeren diğer gıda müstahzarları	3 619	4 585	5 175	3,9	12,9
6.	3901	Etilen polimerleri (ilk şekillerde)	0	149	3 005	2,3	1916,8
7.	1704	Kakao içermeyen şeker mamulleri (beyaz çikolata dahil)	2 080	3 992	2 982	2,3	-25,3
8.	2402	Tütün/tütün yerine geçen maddelerden purolar, sigarillolar ve sigaralar	14 646	5 153	2 418	1,8	-53,1
9.	1517	Hayvansal ve bitkisel yağlar ve bunların fraksiyonları	404	2 246	2 162	1,6	-3,7
10.	1902	Makarnalar ve kuskus	591	150	1 741	1,3	1060,7
11.	2202	Sular (mineral ve gazlı sular dahil) ve alkolsüz diğer içecekler (tatlandırıcı, lezzetlendirilmiş)	179	1 666	1 261	1	-24,3
12.	3902	Propilen ve diğer olefinlerin polimerleri (ilk şekillerde)	138	86	1 029	0,8	1096,5
13.	0713	Kuru baklagiller (kabuksuz) (taneleri ikiye ayrılmış)	633	766	994	0,8	29,8
14.	1515	Diğer bitkisel sabit yağlar ve bunların fraksiyonları (kimyasal olarak değiştirilmemiş)	4 310	2 288	860	0,7	-62,4
15.	2710	Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar	2 705	2 543	853	0,6	-66,5

Kaynak: Trademap /Türkiye-directdata

Ek-6: Türkiye'nin Filistin'den İthalatında Başlıca Ürünler (1.000 dolar)

Sıra	GTİP	ÜRÜNLER	2021	2022	2023	Pay (% 2023)	Değişim (% 2022-2023)
TOPLAM İTHALAT (Diğerleriyle)			11 536	12 179	22 138	100	81,8
1.	0804	Hurma, incir, ananas, avokado ve guava armudu, mango ve mangost (taze/kurutulmuş)	9 195	8 096	17 833	80,6	120,3
2.	4101	Sığır (bufalo dahil) ve at cinsi hayvanların ham post ve derileri	842	2 837	3 187	14,4	12,3
3.	7602	Aluminyum döküntü ve hurdaları	1 342	1 046	1 030	4,7	-1,5
4.	0703	Soğan, şalot, sarımsak, pırasa ve diğer soğanımsı sebzeler (taze/soğutulmuş)	0	0	35	0,2	0
5.	7217	Demir veya alaşımsız çelikten teller	0	0	22	0,1	0
6.	7007	Emniyet camları	0	0	14	0,1	0
7.	3401	Sabunlar, yüzey aktif organik ürünler ve müstahzarlar	1	20	10	0	-50
8.	4901	Kitaplar, broşürler, risaleler ve benzeri matbuat	6	13	5	0	-61,5
9.	7902	Çinko döküntü ve hurdaları	0	0	2	0	0

Kaynak: Trademap /Türkiye-directdata